

УДК 338

*Гулак Д. В., к.е.н., начальник відділу організації, нормування та оплати праці**ПАТ «Черкасиобленерго», м. Черкаси, Україна*

## **ПРОБЛЕМИ ТА НЕДОЛІКИ У ВИКОРИСТАННІ СУЧАСНОГО ЕЛЕКТРОМОБІЛЯ: ЕКОЛОГІЧНІ Й ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ**

Екологічна складова діяльності людини завжди була та залишається вкрай важливою. З розвитком промисловості, економічним зростанням, відбувається аналогічне збільшення викидів шкідливих речовин в атмосферу планети, та, як наслідок, погіршується життя та здоров'я населення. Зміни клімату, екологічні недоліки, поява інших факторів, які мають негативний вплив є наслідками діяльності людей. Тож прагнення світової спільноти зменшити негативні наслідки та поліпшити хитку екологічну ситуацію мають під собою потужне підґрунтя. Одним з шляхів подолання екологічної кризи на планеті є впровадження екологічно чистих технологій, зокрема у транспортній галузі, яка за допомогою використання електричної енергії у якості рушійної сили дозволяє досягнути бажаного ефекту. Таке поєднання галузей має синергетичний ефект, проте чи все так однозначно?

Вчені різних країн твердять, що електротранспорт є екологічно чистим, досить ефективним та з часом зможе замінити двигун внутрішнього згоряння. Цьому напрямку присвячені праці Карамяна О., Чебанова А., Тиматко В., Ларміні Дж., Лоурі Дж., Чана К., Чау К. та інших. Однак, з поміж позитивних аспектів технології електричного транспорту слід звернути увагу і на його негативні особливості використання.

По-перше всупереч тому, що рухаючись електромобіль не викидає шкідливі речовини в атмосферу та тому факту, що електрична енергія, яка використовується в якості палива електромобіля вважається чистою та прогресивною, технології виробництва останньої не завжди є ідеальними. Так за даними національного регулятора енергетичної галузі в Україні – Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг у 2018 році структура потужностей виробництва електричної енергії в Україні виглядала наступним чином:

- 56% – теплоелектростанції та теплоелектроцентралі;
- 28% – атомні електростанції;
- 12% – гідроелектростанції та гідроакumuлюючі електростанції;
- 4% – виробники з альтернативних джерел та біопалива [1].

Таким чином, підсумовуючи вищевказану статистику зрозуміло, що 84% електроенергії в країні виробляється за допомогою шкідливих технологій, які при виробництві продукують шкідливі викиди в атмосферу, залишки ядерного палива тощо. Лише 16% виробництва електроенергії можливо вважати екологічно чистим.

По-друге виробництво акумуляторних батарей, які є своєрідним «баком з паливом» для електромобіля використовуються лужноземельні метали, зокрема

літій. Тож після закінчення строку експлуатації утилізація такого акумулятора є витратною справою. Речовини, які отримуються в результаті переробки акумуляторної батареї є шкідливими та екологічно небезпечними. Тому, ефективність технології закінчення циклу використання електромобіля на сьогодні викликає сумніви.

Наостанок технологічно досконалим на сьогоднішній день можливо вважати лише персональний електромобіль, однак можливості перевезення великої кількості пасажирів чи вантажу обмежені його технологічною конструкцією. Що ж до транспорту, за допомогою якого можливі масові перевезення, то такий транспорт є недостатньо розвиненим. Причиною цього є мала дистанція руху внаслідок обмеженості акумуляторної батареї. А отже поки неможливе масове використання міжміських автобусів, літаків чи кораблів на електричній тязі. Їх поява стримана ємністю акумулятора.

Тож підсумовуючи викладене, світовій спільноті вчених варто звернути увагу та розвивати інші альтернативні технології екологічно чистого транспорту, відмінні від електричного. Впевненим прикладом такої альтернативи може бути досвід японського автовиробника Toyota у впровадженні двигуна на водневій технології [2]. Звичайно така технологія знаходиться на ранніх стадіях розробки та не набула широкої поширеності, проте її розвиток залишається питанням часу.

#### Список літератури

1. Звіт про результати діяльності Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг : затв. Постановою Нац. комісії, що здійснює держ. регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 29.03.2019 № 440. URL: [https://www.nerc.gov.ua/data/filearch/Catalog3/Richnyi\\_zvit\\_NKREKP\\_2018.pdf](https://www.nerc.gov.ua/data/filearch/Catalog3/Richnyi_zvit_NKREKP_2018.pdf) (дата звернення: 12.04.2020).

2. Hydrogen is fuel. Pure and simple // Toyota. URL: <https://www.toyota.com/mirai/fuel.html> (дата звернення: 12.04.2020).

**УДК 330.131.7**

*Демчина Х. В., студентка*

*Науковий керівник: Клепанчук О. Ю., к.е.н., доцент кафедри фінансового менеджменту*

*Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, Україна*

## УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ПІДПРИЄМСТВІ

У ринкових умовах для ефективного управління підприємством необхідними є точні розрахунки витрат і доходів, а також їх повнота та достовірність, адже в кінцевому результаті з них формується собівартість продукту – основи кожного підприємства. З цією метою проводиться облік витрат виробництва, результати якого можуть допомогти утворити правильну ціну, покращити економічне управління підприємством та показати вплив кожного відділу на його діяльність.